

DERINIMO PAŽYMA NR. 1

**DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D. NUTARIMO NR. O3E-470
„DĖL ŠILUMOS SEKTORIAUS ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SAŃAUDŲ PASKIRSTYMO REIKALAVIMŲ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m. gegužės 16 d.

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų / pasiūlymų vertinimas
1.	AB „Vilniaus šilumos tinklai“ 2019-03-19 raštas Nr. SD-1466	
1.1.	<p>1.1. Papildyti Nutarimą 2.10 papunkčiu: „2.10. iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai netaikomi. Nustatant Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo laikotarpius taikomos šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo nuostatos. Iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai yra taikomi, jei tų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai nėra nustatyti šiuo Aprašu ir (ar) jo priedais.“</p> <p>Siūlome papunktį išdėstyti taip: „2.10. iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai netaikomi naujam turtui. Nustatant Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo laikotarpius taikomos šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo nuostatos. Iki šiuo nutarimu</p>	<p>Neatsižvelgta. Šis pakeitimas atsirado siekiant išvengti situacijos kai ūkio subjektui galiotų du teisės aktai numatantys nusidėvėjimo normatyvą tai pačiai turto rūšiai t. y. ūkio subjektui galiotų individualiai suderintas nusidėvėjimo normatyvas ir Aprašo 4 priede numatytas nusidėvėjimo normatyvas. Komisijos pozicija dėl turto, kuriam turi būti taikomi nauji nusidėvėjimo normatyvai nesikeičia.</p>

	patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai yra taikomi, jei tų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai nėra nustatyti šiuo Aprašu ir (ar) jo priedais.“	
2.	AB „Panevėžio energija“ 2019-03-21 raštas Nr. 107-391	
2.1.	<p>Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo 2 priede „Ūkio subjekto ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ataskaita“ pateikiama informacija apie ilgalaikį turtą pagal kiekvieną inventorinį numerį (įvedimo į eksploataciją data, taikymo kainoje data, Nusidėvėjimo laikotarpis, suderinimo data, bendrosios veiklos turtas, įsigijimo savikainos lėšų šaltinis, nusidėvėjimas, likutinė vertė ir kt.), priskiriant jį CŠT bei verslo vieneto paslaugoms.</p> <p>Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo 3 priede „Verslo vieneto ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ataskaita“ taip pat pateikiama informacija apie ilgalaikį turtą pagal kiekvieną inventorinį numerį (įsigijimo savikainos lėšų šaltinis, nusidėvėjimas, likutinė vertė ir kt.), priskiriant jį CŠT.</p> <p>Mūsų nuomone, šių dvejų priedų informacija dubliuojasi. Siūlome apjungti priedus ir palikti 2 priedą „Ūkio subjekto ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ataskaita“.</p>	Atsižvelgta.
2.2.	Pagal papildytą nutarimo 2.10. punktą, neaišku, dėl pakeistų arba naujai nustatytų nusidėvėjimo normatyvų taikymo. Ar nauji normatyvai privalo būti taikomi tik naujai įsigytam turtui (nuo 2019-01-01) ar turi būti keičiami turtui įvestam į eksploataciją iki aprašo pakeitimo?	Komentaras. Aprašo 4 priede numatyti normatyvai turi būti taikomi visam turtui t. y. tiek įvestam į eksploataciją iki 2019 m. sausio 1 d. tiek po.
2.3.	Prašome išaiškinti, kaip apskaitoma šiluma savoms reikmėms? Kuriuose apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo prieduose tai bus priskirta?	Komentaras. Šilumos sąnaudų savoms (administracinėms) reikmėms paskirstymas Apraše nebėra numatytas. Vadovaujantis Aprašo 27 punktu ūkio subjektas perkelia buhalterinės apskaitos registruose užfiksuotus įrašus į reguliavimo apskaitos sistemą ir vadovaudamasis Aprašo 32 punktu priskiria vienai iš sąnaudų kategorijų, tada sąnaudos paskirstomos Aprašo 10 punkte numatytiems verslo vienetais ir paslaugoms. Jeigu ūkio subjekto buhalterinės apskaitos registruose nėra užfiksuotų įrašų

		susijusių su šiluma savoms (administracinėms) reikmėms, tokiu atveju sąnaudos neatskiriamos.
2.4.	Prašome išaiškinti, kaip apskaitoma elektra savoms reikmėms? Kuriuose apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo prieduose bei priedų sąnaudų pogrupiuose tai bus priskirta, kai elektra gaminama kogeneracinėse jėgainėse?	Komentaras. Ūkio subjektui užpildžius Aprašo 10 priedą, atskiriama sąnaudų suma priskirtina kitoms paslaugoms. Aprašo 12 priedo sąnaudų pogrupyje „III.2. Savuose šaltiniuose pagamintos elektros energijos technologijai sąnaudos“ parodomas Aprašo 10 priede priskirtos elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudos kiekvienai paslaugai, elektros savoms administracinėms reikmėms sąnaudos parodomas Aprašo 12 priedo „XII.8. Komunalinės paslaugos (elektros energija, vanduo, nuotekos, šiukšlės, t.t.)“ sąnaudų pogrupyje. Pažymime, kad pateiktas paaiškinimas bus aktualus jei bus pritarta Nutarimo projektui Nr. 1.
2.5.	Siūlome apjungti 1 ir 13 priedus, nes informacija apie pajamų ir sąnaudų paskirstymą pagal verslo vienetų paslaugas dubliuojasi.	Atsižvelgta.
2.6.	Nėra aišku, kaip apskaičiuoti Šilumos gamybos verslo vieneto pajamas pagal paslaugas: šilumos (produkto) gamyba ir šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimas, atitinkant Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas.	Komentaras. Remiantis Komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3E-55 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo“ 2.6 papunkčiu, į šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), nustatytą vadovaujantis Metodikos redakcija, galiojančia iki 2018 m. gruodžio 31 d., įskaičiuotos pastoviosios ir kintamosios sąnaudos pagal atskiras centralizuoto šilumos tiekimo sistemas į šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose bei piko ir rezervo sąnaudas atskiriamos vadovaujantis priešastingumo principu. Ūkio subjektas paskirstęs į šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), nustatytas vadovaujantis Metodikos redakcija, galiojusia iki 2018 m. gruodžio 31 d., įskaičiuotas pastoviasias ir kintamasias sąnaudas pagal atskiras centralizuoto šilumos tiekimo sistemas į šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose bei piko ir rezervo paslaugas, jeigu toks paskirstymas

		būtinai pagal Metodikos nuostatas, tokiu pat principu (proporcija) paskirsto ir šilumos bazinės kainos šilumos gamybos (išsigijimo) verslo vieneto dedamąją. Tolesnis pajamų paskirstymas vykdomas kaip buvo iki šiol numatyta Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo praktinėse rekomendacijose.
3.	UAB „Litesko“ 2019-03-22 raštas Nr. 1.21-302	
3.1.	<p>Nutarimo projekto 1.1 punktas:</p> <p><i>„2.10. iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai netaikomi. Nustatant Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo laikotarpius taikomos šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo nuostatos. Iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai yra taikomi, jei tų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai nėra nustatyti šiuo Aprašu ir (ar) jo priedais.“</i></p> <p>Komisijos 2019-03-05 raštu Nr. R2-(SKI)-487 pateikiamame Aprašo pakeitimų aprašyme šis patikslinimas nėra pakomentuotas bei argumentuotas. UAB „LITESKO“ (toliau - Bendrovė) vertinimu Nutarimo projekto 1.1 punkto formulavimas yra painus bei neaiškus. Nėra iki galo aišku, ką šiuo patikslinimu bandoma išspręsti.</p> <p>Bendrovės vertinimu Nutarimo projekto 1.1 punkto sakinyje perteklinis ir turėtų būti naikinamas <i>„iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių - administracinių pastatų, kuro svėrimo svarstyklių, džiovinimo spintų (biokuro laboratorijų), baldų, biuro įrangos - nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai netaikomi“</i>, nes toliau einantis sakinyje aiškiai aprašo kokius normatyvai turėtų būti pritaikyti konkrečioms turto grupėms.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pataisytas Nutarimo projekto Nr. 1 1.1 papunktis ir papildytas 1.2.9 papunkčiu. Taip pat Komisija, atsižvelgdama į klausimus dėl per šilumos bazinę kainą pasidengtų nusidėvėjimo sąnaudų vertinimo, reguliacinės turto vertės apskaičiavimo ir ar bus atsižvelgta į per kainą sukauptą nusidėvėjimą, informuoja, kad nusidėvėjimo sąnaudų kompensavimas dėl nusidėvėjimo normatyvų pasikeitimo nėra numatytas. Visais atvejais ūkio subjektas gali atlikti paskaičiavimus dėl susidariusių skirtumų ir vadovaudamasis Metodikos 74.8 papunkčiu prašyti, kad kainoje būtų įvertintos nesusigražintos nusidėvėjimo sąnaudos.</p>

Bendrovės vertinimu ši Nutarimo projekto 1.1 punkto dalis: „Iki šiuo nutarimu patvirtinto Aprašo įsigaliojimo Komisijos atskiru nutarimu suderinti Ūkio subjektų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai yra taikomi, jei tų ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpiai nėra nustatyti šiuo Aprašu ir (ar) jo priedais“ prieštarauja Aprašo 30.4 punkto reikalavimams ir Komisijos teiktiems išaiškinimams Aprašo projekto derinimo metu. Apskritai tampa neaiški tuomet Aprašo 30.4 punkto paskirtis: „jei Aprašo 4 priede ilgalaikio turto vienetams nėra nustatyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio, tai Ūkio subjektas visą ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką turi pasirinkti ir taikyti ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį.“

Komisija atsakydama į Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019-01-24 raštu (reg. Nr. R1-979) pateiktus klausimus, nėra atsakiusi į šiuos klausimus, todėl teikiame juos pakartotinai:

Prašome paaiškinti kaip Komisija atliks per šilumos kainą pasidengtų nusidėvėjimo sąnaudų vertinimą? Kaip bus apskaičiuojama reguliacinė turto vertė ar bus atsižvelgta į per kainą sukauptą nusidėvėjimą? Kada bus pateikti tokio skaičiavimo pavyzdžiai?

Pažymėtina, kad šis vertinimas svarbus likutinės turto vertės nustatymui, nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža bazinių šilumos kainų dedamųjų nustatymo metu – turi būti naudojama reguliacinė, o ne buhalterinė turto vertė, t. y. atspindėti realų vertės padengimą per šilumos kainą.

Taip pat nesutinkame su šiuo Komisijos komentaru: „<...>t. y. anksčiau minėtu atveju (kai nėra įvykdyta naujų investicijų ir neatsirado nenaudojamo turto) ilgalaikio turto likutinė vertė, nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža, fiksuojama visą bazinės kainos (kainos dedamųjų) galiojimo laikotarpį. Todėl Komisijos nuomone, ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpio keitimas įtakos ūkio subjekto ilgalaikio turto likutinei vertei, nuo kurios buvo suskaičiuota investicijų grąža, neturės <...>“.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Komisijos viešam svarstymui pateiktu Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo projektu, „Reguliacinė likutinė vertė (angl. residual value) – suma, kuri apskaičiuojama prie ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridėdant arba iš jos atimant visas reguliacinėje apskaitoje įvertintas turto vertės pokyčių sumas ir atimant sukauptą reguliacinės apskaitos nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą“. Šis apibrėžimas aiškiai numato, jog reguliacinei likutinei vertei įtaką daro būtent kainoje įvertintas nusidėvėjimas.

Pateikiame teorinį skaičiavimo pavyzdį, įrodantį, kad nusidėvėjimo normatyvų keitimas (kai šilumos kainoje tam pačiam turtui taikomas vienas nusidėvėjimo normatyvas, o pildant metines ataskaitas kitas) daro tiesioginę įtaką turto reguliacinei vertei.

Turtas X, kurio vertė 300 tūkst. Eur į ūkio subjekto šilumos kainą pirmą kartą buvo įskaičiuotas 2013 m. sausį (nustatytos kainos taikymo pradžia), jam buvo pritaikytas 10 metų nusidėvėjimo normatyvas ir apskaičiuotos 30 tūkst. Eur metinės nusidėvėjimo sąnaudos. Nauja bazinė šilumos kaina iki 2019 m. gruodžio 31 d. vis dar nenustatyta. Komisija nuo 2019 m. sausio 1 d. pakeičia nusidėvėjimo normatyvus ir tai turto grupei, į kurią patenka turtas X, nustato 8 metų nusidėvėjimo normatyvą. **Kokia yra turto X reguliacinė likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.?**

- a) **Reguliacinė likutinė vertė 2019 gruodžio 31 d.:** 300 tūkst. Eur – (30 tūkst. Eur (metinė nusidėvėjimo sąnaudų suma šilumos kainoje) x 7 metai (kainos taikymo periodas)) = **90 tūkst. Eur;**
- b) **Reguliacinė likutinė vertė 2019 gruodžio 31 d. (Komisijos siūlomas variantas):** 300 tūkst. Eur – (30 tūkst. Eur (metinė nusidėvėjimo sąnaudų suma šilumos kainoje) x 6 metai (kainos taikymo periodas iki normatyvų pakeitimo) – (300 tūkst. Eur / 8 (naujas nusidėvėjimo normatyvas)) = **82,5 tūkst. Eur;**

Akivaizdu, jog Komisijos siūlomas skaičiavimo variantas neatitinka faktinės reguliacinės turto vertės, t.y. tų nusidėvėjimo sąnaudų, kurias ūkio subjektas faktiškai galėjo pasidengti per kainą. Pagal šilumos kainos duomenis X turto sukauptas nusidėvėjimas laikotarpiu 2013 sausis – 2019 gruodis sudarytų 210 tūkst. Eur, kai tuo tarpu metinėse ataskaitose X turto sukauptas nusidėvėjimas laikotarpiu 2013 sausis – 2019 gruodis sudarytų 217,5 tūkst. Eur. Jei Komisijai nesvarbu kas įvertinta kainose, kam, tuomet reguliacinėse metinėse ataskaitose reikalingi nusidėvėjimo normatyvų koregavimai, įtraukimo į šilumos kainą vertinimo momentas, jei galutiniame rezultate vis tiek neišlaikomi šilumos kainoje pritaikyti principai?

	<p>Bendrovės vertinimu nauji nusidėvėjimo normatyvai gali būti pritaikyti tik po Aprašo įsigaliojimo naujai išgytam turtui, o jau esamam ir įskaičiuotam į šilumos kainą, tik nuo to momento, kai bus nustatytos naujo bazinio laikotarpio šilumos kainos. Atitinkamai, Bendrovės vertinimu Nutarimo projekte taip pat turi būti numatyta išimtis ir dėl naujų nusidėvėjimo normatyvų taikymo: „Ilgalaikiam turtui, įskaičiuotam šilumos kainose, kurios apskaičiuotos bazinių šilumos kainos dedamųjų, nustatytų iki 2019 m. sausio 1 d., pagrindu, Aprašo 4 priedo normatyvai taikomi nuo naujo bazinio reguliavimo periodo pradžios. Iki naujo bazinio reguliavimo periodo pradžios minėtam ilgalaikiam turtui taikomi šilumos kainos dedamosiose įvertinti nusidėvėjimo normatyvai“.</p>	
3.2.	<p>Nutarimo projekto 1.2.5 punktas (Aprašo 13 punktas): <i>Jei Ūkio subjektas valdo (ekspluatuoja) bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo sistemą, tokios sistemos pajamas, sąnaudas ir ilgalaikį turtą atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis) ir į Nereguliuojamosios veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.9 papunktis) vadovaudamasis šiuo Aprašu ir Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“. Jei Ūkio subjektas valdo (ekspluatuoja) bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo sistemą, kuriai remiantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka yra taikomas fiksuotas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifas ar remiantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nuostatomis Ūkio subjektas yra laimėjęs tretinio aktyviosios galios rezervo aukcioną ar elektros energijos gamybos veikla reguliuojama pagal Elektros energetikos įstatymą, tokios sistemos pajamas, sąnaudas ir ilgalaikį turtą atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis) ir į Kitos reguliuojamosios veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.8 papunktis), išskiriant atskirą elektros energijos gamybos paslaugą produktą vadovaudamasis šiuo Aprašu ir Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika.</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Turto vertė tarp šilumos ir elektros veiklų gali būti paskirstoma pagal tą proporciją, kuri suderinama pritariant pačiai investicijai, tačiau negali viršyti Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“, numatytų apribojimų.</p>

Bendrovei 2018-12-31 vykusio posėdžio metu atsakingo Komisijos darbuotojo buvo išaiškinta (posėdžio garso įrašo 50:03 min.): „*Tai pirmiausia dėl tos pastabos išsakytos dėl kogeneracinių jėgainių. Norėtume atkreipti dėmesį, kad bendru atveju visada žiūrime į tai, kas buvo pateikta investicijų derinimo metu, tai įmonės taip ir turėtų atskirti, kaip nurodyta Apraše. Ir tam tikrais atvejais, kai investicijų derinimo metu ... kai vėliau paaiškėja kad investicijų derinimo metu pateikta informacija įmonių galbūt buvo neišsami, ar buvo atskleistos ne visos aplinkybės tai gali būti kad ta proporcija būna pakeičiama bet tai yra tik tam tikri išskirtiniai atvejai*“.

Pažymėtina, kad šį išaiškinimą girdėjo ir kiti Komisijos darbuotojai ir tame tarpe posėdyje dalyvavę Komisijos nariai, jokių pastabų dėl tokio išaiškinimo netinkamumo nebuvo išsakyta. Taigi Bendrovė supranta, jog Komisijos oficiali pozicija yra tokia, kad turtas, jo vertė ir atitinkamai nusidėvėjimo sąnaudos tarp šilumos ir elektros veiklų turi būti paskirstomas pagal tą proporciją, kuri suderinama pritariant pačiai investicijai, t.y. ją suderinant. Ir ši proporcija gali būti keičiama tik išimtiniais atvejais.

Tačiau Nutarimo projekto 1.2.5 punkto (Aprašo 13 punktas) redakcija prieštarauja šiai oficialiai Komisijos pozicijai ir numato, kad nepriklausomai nuo to, kokia proporcija buvo nustatyta investicijos suderinimo metu, paskirstymas turi būti atliekamas iš naujo, vadovaujantis Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika.

Pažymime, kad Aprašo paskirtis sureglamentuoti sąnaudų paskirstymo tvarką ir būtent Apraše yra galimybė pagaliau aiškiai sureglamentuoti kogeneracinio turto paskirstymo tarp veiklų tvarką reguliacinių ataskaitų pildymo kontekste. Tuo labiau pati Komisija dar 2017-11-14 raštu Nr. R2-(EA)-3047 žadėjo, kad Bendrovės keliamais klausimais dėl kogeneracinės jėgainės turto paskirstymo Komisija artimiausiu metu pateiks viešą išaiškinimą visiems ūkio subjektams, o tai reiškia, kad šios situacijos sureglamentavimui net nebūtinai Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos pakeitimas.

	<p>Atsižvelgiant į paminėtą siūlome Apraše numatyti: „Šilumos kainoje įvertinto kogeneracinio turto paskirstymas tarp verslo vienetų atliekamas atsižvelgiant į investicijų derinimo metu Komisijos patvirtintą proporciją, kuri nekeičiama visą turto tarnavimo laikotarpį.“</p>	
3.3.	<p>Aprašo 24.4 ir 24.5 punktai: 24.4 punktas: „Ūkio subjektui, vykdančiam ilgalaikio turto paskirstymą paslaugoms (produktams) ir verslo vienetams, draudžiama reguliuojamų kainų verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) priskirti:“</p> <p>24.5 punktas: „Ūkio subjektams, vykdant ilgalaikio turto paskirstymą paslaugoms (produktams) ir verslo vienetams, reguliuojamų kainų verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) leidžiama priskirti, bet į reguliuojamų kainų verslo vienetų ir paslaugų (produktų) reguliuojamojo turto vertę draudžiama įtraukti:“</p> <p>Prašome paaiškinti kaip praktiškai turi būti įgyvendinti 24.4 ir 24.5 punktuose aprašyti draudimai. Kodėl vienu atveju „draudžiama priskirti“, o kitu „leidžiama priskirti, bet negalima įtraukti“, kuro skiriasi šio sąvokos?</p> <p>Prašome pateikti praktini pavyzdį turto paskirstymo pagal Aprašo 2 priedą, kai jo vertę galima priskirti reguliuojamam verslo vienetui, bet neįtraukiant į reguliuojamo turto vertę.</p>	<p>Atsižvelgta. Atsižvelgiant į kylančius neaiškumus nuspręsta atsisakyti Aprašo 24.5 ir 24.5.1-24.5.6 papunkčių juos prijungiant prie Aprašo 24.4 papunkčio, kur išvardinamas visas reguliuojamų kainų verslo vienetams draudžiamas priskirti turtas.</p>
3.4.	<p>Aprašo 30.3 punktas: „30.3. parengus ilgalaikį turtą naudoti (pradėjus eksploatuoti), jo nusidėvėjimas turi būti pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos“</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pagal Aprašo 30.3 punktą nusidėvėjimo sąnaudos pradamos skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos po eksploatacijos pradžios. Prašome paaiškinti ar galima nusidėvėjimo sąnaudas ir turto vertę priskirti reguliuojamai veiklai bei įtraukti į reguliuojamo turto vertę, jei metinių reguliacinių ataskaitų pildymo metu dar nėra gautas Komisijos suderinimas, bet yra suderinta su savivaldybe (Aprašo 24.5.1 punktas)?</p>	<p>Komentaras. Vadovaujantis Aprašo 24.5.1 ir 41.19 papunkčiais negalima. Pritarus Nutarimo projektui Nr. 1 Aprašo papunktis 24.5.1 bus įvardintas kaip 24.4.9.</p>

<p>3.5.</p>	<p>Aprašo 38 punktas: <i>„Nepaskirstomąsias sąnaudas, nurodytas Aprašo 41 punkte, Ūkio subjektas turi įtraukti į reguliavimo apskaitos sistemą, tačiau tokias sąnaudas perkeldamas iš buhalterinės apskaitos registru į reguliavimo apskaitos sistemą, Ūkio subjektas turi iš karto priskirti nepaskirstomųjų sąnaudų kategorijai.“</i></p> <p>Pagal Aprašo 38 punktą: <i>„Nepaskirstomąsias sąnaudas, nurodytas Aprašo 41 punkte, Ūkio subjektas turi įtraukti į reguliavimo apskaitos sistemą, tačiau tokias sąnaudas perkeldamas iš buhalterinės apskaitos registru į reguliavimo apskaitos sistemą, Ūkio subjektas turi iš karto priskirti nepaskirstomųjų sąnaudų kategorijai“</i>, o pagal 41 punktą: <i>„Ūkio subjektui, vykdančiam sąnaudų paskirstymą, draudžiama reguliuojamų kainų verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) priskirti šias nepaskirstomąsias sąnaudas:“</i>. Prašome Komisijos paaiškinti ar Aprašo 41 punkte nurodytos sąnaudos negali būti priskiriamos tik reguliuojamų kainų verslo vienetams ar ir visiems kitiems verslo vienetams?</p>	<p>Komentaras. Aprašo 41 punkte nurodytos sąnaudos negali būti priskiriamos tik reguliuojamų kainų verslo vienetams.</p>
<p>3.6.</p>	<p>Aprašo 39 punktas: <i>„Atlikdamas kogeneracinės jėgainės sąnaudų atskyrimą, Ūkio subjektas, laikydamasis Aprašo 7 punkte nurodytų principų, pirmiausia atskiria tiesiogiai galimas priskirti sąnaudas ir jas Tiesioginių sąnaudų paskirstymo ataskaitoje (Aprašo 51.6 papunktis) priskiria Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vieneto Šilumos (produkto) gamybos kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.1.2 papunktis) ar Šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.2.2 papunktis) ir(ar) Kitos reguliuojamosios veiklos verslo vienetui (Aprašo 10.8 papunktis) ar Nereguliuojamosios veiklos verslo vienetui (Aprašo 10.9 papunktis). Tiesiogiai negalimas priskirti sąnaudas Ūkio subjektas Netiesioginių sąnaudų pagrindinių vidinių veiklų paskirstymo paslaugoms ataskaitoje (Aprašo 51.8 papunktis) priskiria Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vieneto Šilumos (produkto) gamybos kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.1.1 papunktis) ar Šilumos poreikio piko</i></p>	<p>Atsižvelgta.</p>

	<p><i>pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.2.2 papunktis). Šiose paslaugose nurodytas netiesiogines sąnaudas Šilumos ir elektros energijos gamybos kogeneracinėse jėgainėse sąnaudų ataskaitoje (Aprašo 51.9 papunktis) Ūkio subjektas paskirsto Šilumos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vieneto Šilumos (produkto) gamybos kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.1.2. papunktis) ar Šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.2.2 papunktis) ir Kitos reguliuojamosios veiklos verslo vienetai (Aprašo 10.8 papunktis) ar Nereguliuojamosios veiklos verslo vienetai (Aprašo 10.9 papunktis) pagal Aprašo 13 punkte nurodytą tvarką.“</i></p> <p>Bendrovės vertinimu Aprašo 39 punkto formuluotėje „Tiesiogiai negalimas priskirti sąnaudas Ūkio subjektas Netiesioginių sąnaudų pagrindinių vidinių veiklų paskirstymo paslaugoms ataskaitoje (Aprašo 51.8 papunktis) priskiria Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vieneto Šilumos (produkto) gamybos kogeneracinėse jėgainėse paslaugai <u>Aprašo 10.1.1.1 papunktis</u> ar Šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo kogeneracinėse jėgainėse paslaugai (Aprašo 10.1.2.2 papunktis)“ klaidingai nurodytas Aprašo punktas, vietoje (Aprašo 10.1.1.1 papunktis) turėtų būti „Aprašo 10.1.1.2 papunktis“.</p>	
3.7.	<p>Aprašo 50 punktas: <i>„Apie naudojamos reguliavimo apskaitos sistemos, kurios pagrindu verslo vienetais yra paskirstomos pajamos, sąnaudos ir ilgalaikis turtas, pakeitimus Ūkio subjektas privalo pranešti reguliuojančiajai institucijai teikdamas pakeistą Sistemos aprašą su priedais per 30 kalendorinių dienų nuo tokių pakeitimų dienos.“</i></p> <p>Komisija aiškindama praktinį Aprašo 50 punkto taikymą vienam iš ūkio subjektų į klausimą ar reikia informuoti apie smulkius pakeitimus, pavyzdžiui tokius, kaip naujos DK sąskaitos atsiradimas atsakė: „<... gavus</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Numatyta Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašą (toliau – Sistemos aprašas), kuriuo remiantis sudarytos metinės reguliuojamosios veiklos ataskaitos teikti reguliuojančiajai institucijai kasmet kartu su metinėmis reguliuojamosios veiklos ataskaitomis. Apie naudojamoje reguliavimo apskaitos sistemoje ataskaitiniu laikotarpiu atliktus pakeitimus ūkio subjektas privalo pranešti reguliuojančiajai institucijai kartu su kasmet teikiamu Sistemos aprašu.</p>

*rinkos dalyvių pastabų, kad nėra aišku, kas būtų laikoma reikšmingais skirtumais, buvo numatytas vienas bendras principas, kad **atlikus bet kokius pakeitimus** ūkio subjektas per 30 kalendorinių dienų nuo tokių pakeitimų dienos privalo pranešti reguliuojančiai institucijai teikdamas pakeistą reguliavimo apskaitos sistemos aprašą su priedais>“.*

Bendrovės vertinimu toks išaiškinimas prieštarauja gero viešojo administravimo principams, yra neracionalus, nepagrįstai didinantis administracinę našą. Pažymėtina, kad net aprašo 46.4 punkte yra aprašyta, kad „Duomenys ir informacija laikoma reikšmingais, jei jų (jos) nepateikimas ar klaidingas pateikimas gali turėti įtakos priimamiems sprendimams ar vertinimams, daromiems remiantis reguliuojamosios veiklos ataskaitomis“. Be to, Komisija, sprendimus priima tik audituotų ataskaitų pagrindu, taigi nėra jokios objektyvios priežasties atsiradus naujai DK sąskaitai per 30 kalendorinių dienų keisti Aprašą bei teikti jį Komisijai. Apie reikšmingus pakeitimus ūkio subjektas ir taip informuoja teikdamas audituotas reguliacinės apskaitos ataskaitas, o visi kiti pakeitimai matomi Apraše bei jo prieduose.

Taip pat laikome būtinu pažymėti, kad DK sąskaitų planas, tai įmonės finansinė ir valdymo apskaita, sudaroma ūkio subjekto kasdienės veiklos bei finansinės atskaitomybės parengimo tikslais. Pagal Aprašo 5 punktą, Aprašas netaikomas organizuojant ir tvarkant buhalterinę apskaitą ir rengiant finansines ataskaitas Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme bei Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka. Taigi DK sąskaitų plano tikslinimas buhalteriniais tikslais, neturėtų būti laikomas pagrindu per 30 kalendorinių dienų tikslinti Aprašą bei teikti jį Komisijai. O tuo labiau dažnas DK sąskaitų keitimas ataskaitinio laikotarpio metu negali būti laikomas indikacija Komisijai, kad ūkio

subjektas nesilaiko Aprašo 7 punkte nurodytų reikalavimų, nes pakeitimai atliekami buhalterinės apskaitos tikslais.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtą, bei negavus pagrįstų bei objektyvių Komisijos argumentų, pakartotinai prašome Komisijos objektyviai įvertinti anksčiau teiktą išaiškinimą dėl informavimo apie bet kokius pakeitimus. Vienas iš pagrindinių viešojo administravimo principų proporcingumo principas numato, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus.

Siūlomas Aprašo 50 punkto pakeitimas: *„Apie naudojamoseje reguliavimo apskaitos sistemosje, kurios pagrindu verslo vienetams yra paskirstomos pajamos, sąnaudos ir ilgalaikis turtas, atliktus reikšmingus pakeitimus, susijusius su pajamų, sąnaudų, ilgalaikio turto skirstymo verslo vienetams principais, Ūkio subjektas privalo atskirai pranešti reguliuojančiajai institucijai, teikdamas metines audituotas reguliavimo apskaitos ataskaitas pakeistą Sistemos aprašą su priedais per 30 kalendorinių dienų nuo tokių pakeitimų dienos.“*

arba bent jau grąžinti prieš tai buvusį reglamentavimą:

„Apie naudojamos Reguliavimo apskaitos sistemos, kurios pagrindu verslo vienetams yra paskirstomos pajamos, sąnaudos, turtas ir išipareigojimai, pakeitimus Ūkio subjektas privalo pranešti Reguliuojančiajai institucijai:

- teikdamas pakeistą Sistemos aprašą su priedais per 30 kalendorinių dienų nuo tokių pakeitimų dienos, jei įvykdyti pakeitimai lėmė reikšmingus skirtumus;*
- teikdamas šios Aprašo 51 punkte nurodytas metines reguliuojamosios veiklos ataskaitas, jei įvykdyti pakeitimai nelėmė reikšmingų skirtumų.“*

	Pažymėtina, aplinkybė, kad tokia nuostata yra kitose energetikos sektoriuose negali būti pagrindu nesvarstyti Bendrovės siūlymo, bet kokios teisės aktų nuostatos, neatitinkančios gerojo viešojo administravimo principų gali ir turi būti tikslinamos.	
3.8.	Prašome Komisijos paaiškinti ar Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašas turi būti skelbiamas viešai?	<p>Komentaras.</p> <p>Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašas turi būti skelbiamas viešai vadovaujantis Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. O3-761 „Dėl Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 27.11 papunkčiu. Atsižvelgiant į iškilusį klausimą ir keičiamą Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašą siūloma papildyti Aprašo 50 punktą (Nutarimo projekto Nr. 1 1.2.12 papunktis) perkeliant įpareigojimą viešai skelbti Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašą iš Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašo.</p>
3.9.	<p>Aprašo 1 priedas</p> <p>a) Prašome nurodyti kurie Aprašo verslo vienetai laikytini reguliuojama veikla ir kurių pajamos turi būti nurodomos Aprašo 1 priedo (1.1) eilutėje? Kurioje Aprašo 1 priedo pajamų eilutėje turi būti nurodomos nereguliuojamų verslo vienetų pajamos?</p> <p>b) Kaip auditoriui patikrinti Aprašo 1 priedo (4) eilutėje nurodomą sumą, jei skaičiavimai nėra peržiūrėti Komisijos, t. y. kompensacijos nėra nustatytos Komisijos?</p> <p>c) ar teisingai suprantame, kad Aprašo 1 priedo (4), (5) eilutėse turi būti nurodomos ne tik kuro kompensacijos, bet ir visos kitos (pvz. Komisijos mokesčio, nuotolinės duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemos sąnaudų)? Iš Aprašo 1 priedo (4), (5) eilučių pavadinimo nėra aišku kas laikytina „kitų priežasčių“.</p> <p>d) Bendrovės vertinimu Aprašo 1 priedo žymėjimas „3“ turi būti perkeltas į (6) eilutę, nes šio žymėjimo apibrėžimas neatspindi (5) eilutėje nurodomos informacijos (per atskaitinį laikotarpį kainoje</p>	<p>Komentaras.</p> <p>a) Šilumos gamybos, šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo, neatsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų aptarnavimo, pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros ir kitos reguliuojamosios veiklos verslo vienetai laikomi reguliuojamosios veiklos verslo vienetais. Nereguliuojamosios veiklos ir prekybos apyvartiniais taršos leidimais ir su ja susijusios veiklos verslo vienetų pajamos turi būti nurodomos eilutėje „Kitos pajamos (nurodyti)“.</p> <p>b) Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikra bus vykdoma pagal Komisijos patvirtintą techninę užduotį, kurioje bus numatytos reikiamos atlikti procedūros.</p> <p>c) Taip, koregavimai dėl Komisijos mokesčio, nuotolinės duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemos sąnaudų priskirtini koregavimams dėl kitų priežasčių.</p>

	<p>įvertintos kompensacijos) ir klaidina. Šilumos kainų nustatymo metodikos 76 punkte yra numatyta konkreti kuro kompensacijos formulė ir ji neatitinka skaičiavimo veiksmų, atliekamų Aprašo 1 priedo (5) eilutėje (ataskaitiniu laikotarpiu galiojusi kompensacija dauginama iš ataskaitinio laikotarpio realizacijos).</p> <p>e) Bendrovės vertinimu Aprašo 1 priedo žymėjimo „4“ komentaras netikslus, Komisijos nutarimu nėra nustatoma investicijų graža, nutarimu nustatoma bendra šilumos kainos pastovioji dedamoji, t.y. auditorius žiūrėdamas į atitinkamą nutarimą negalės pamatyti ūkio subjektui nustatytą investicijų gražą. Tuo labiau šiuo metu galiojančiose šilumos kainose net nėra išskirta šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios paslauga, t.y. Komisija tokio dydžio investicijų gražos net nenustato. Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 1 priedas yra auditavimo objektas (Aprašo 58 punktas), todėl visi komentarai turi būti maksimaliai tikslūs ir neklaidinantys. Be to, siūlome ateityje Komisijos pažymose ar nutarimuose aiškiai identifikuoti atskiro verslo vieneto suminių investicijų gražos dydį ct/kWh (perskaičiavimo pažymose nurodomas tik investicijų gražos pokytis).</p> <p>f) Ar teisingai suprantame, kad Aprašo 1 priedo (7) eilutė pildoma tik šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo verslo vienetais, nes žymėjimo „4“ komentare minima tik šilumos kaina?</p> <p>g) Kaip ūkio subjektams paskirstyti investicijų gražą (7), kompensacijas (4), (5), verslo vieneto reguliuojamą turto vertę (9) tarp šilumos (produkto) gamyba ir šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimas paslaugų, jei tokiu detalumu šilumos kaina nėra patvirtinta, o nustatyti priežastingumo ryšį už praėjusių laikotarpių Komisijos priimtus sprendimus nėra galimybių?</p> <p>h) Ar visiems verslo vienetais turi būti skaičiuojama faktinė verslo vieneto veikloje naudojamo kapitalo investicijų graža, % (10)?</p>	<p>d) Atsižvelgiant į pastebėjimą Aprašo 1 priedo žymėjimas „3“ perkeltas į (6) eilutę.</p> <p>e) Patikslinta pastaba.</p> <p>f) Ne, Aprašo 1 priedo (7) eilutė pildoma ir kitiems reguliuojamų veiklų verslo vienetais. Atsižvelgiant į klausimą patikslinta pastaba.</p> <p>g) Vadovaujantis Komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3E-55 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo“ 2.6 papunkčiu, į šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), nustatytą vadovaujantis Metodikos redakcija, galiojančia iki 2018 m. gruodžio 31 d., įskaičiuotos pastoviosios ir kintamosios sąnaudos pagal atskiras centralizuoto šilumos tiekimo sistemas ir šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose bei piko ir rezervo sąnaudas atskiriamos vadovaujantis priežastingumo principu. Tokiu pat principu paskirstoma investicijų graža (7), kompensacijos (4), (5), verslo vieneto reguliuojamojo turto vertė (9).</p> <p>h) Taip, visiems verslo vienetais. Planuojama DSAIS formoje įdėti formulę, tokiu atveju faktinė verslo vieneto veikloje naudojamo kapitalo investicijų graža susiskaičiuos automatiškai.</p>
3.10.	Aprašo 2 priedas	Komentaras.

<p>a) Ar teisingai suprantame, jog Aprašo 2 priedo stulpelyje „taikymo kainoje data“ (c) toms šilumos tiekimo veiklos reguliuojamos turto vertės pozicijoms, kurios įsigytos iki 2019 m. sausio 1 d., nurodoma įtraukimo į šilumos kainą data, o likusioms turto eksploatacijos pradžios data (pastaruju atveju data turi sutapti su (b) stulpeliu)?</p> <p>b) Prašome paaiškinti ar Aprašo 2 priedo stulpelyje „Nepaskirstoma²“ nurodomas tik reguliuojamos veiklos turtas, atitinkantis Aprašo 24.4 punkto reikalavimus ar visų veiklų?</p> <p>c) Prašome paaiškinti ar teisingai suprantame Aprašo 2 priedo komentarą: „⁸ <i>Jei ūkio subjektas per ataskaitinį laikotarpį suderino ilgalaikio turto vieneto vertę ar dalį vertės, tačiau tokį ilgalaikį turtą buvo pradėjęs eksploatuoti ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, minėto ilgalaikio turto sukauptos nusidėvėjimo sąnaudos patirtos ankstesniais laikotarpiais nuo suderintos vertės dalies (įsigijimo savikainos dalies iš ūkio subjekto lėšų) parodomos šiame stulpelyje (t. y. padidina sukauptą nusidėvėjimą). Taip pat šiame stulpelyje parodoma einamųjų metų nusidėvėjimo dalis ir ilgalaikio turto sukaupto nusidėvėjimo eliminavimas nurašant ilgalaikį turtą.</i>“, jog Aprašo 2 priede su reguliuojama veikla susijusiam turto vienetai nusidėvėjimo sąnaudos gali būti skaičiuojamos <u>tik nuo investicijos suderinimo momento</u>? Bendrovės vertinimu toks reikalavimas yra klaidingas, nes investicijos suderinimo momentas dar nereiškia, kad ta investicija tuo pačiu metu ir bus įskaičiuota į šilumos kainą. Čia turi būti vertinamas nusidėvėjimas sukauptas nuo eksploatacijos pradžios iki įtraukimo į šilumos kainą momento. Pažymėtina, kad būtent apie taikymo kainoje, o ne suderinimo datą nurodoma ir Aprašo 2 priedo (c) stulpelyje bei Šilumos kainų nustatymo metodikos 74.3 punkte.</p> <p>d) Prašome paaiškinti kas laikytina reguliuojamąja turto verte? Nes pagal Aprašo 1 priedo (9) eilutės apibrėžimą, <u>tai vertė, kuri įvertinta šilumos kainoje</u>. Ar Aprašo 1 ir 2 priede naudojamos reguliuojamos turto vertės sąvokos tapачios? Taip pat kas laikytina nereguliuojamąja turto verte (Aprašo 2 priedo (ai stulpelis)) – ar tai</p>	<p>a) Aprašo 2 priedo stulpelyje „taikymo kainoje data“ (c) turi būti nurodoma šilumos kainos, į kurią įskaičiuotos to turto nusidėvėjimo sąnaudos, taikymo pradžia tiek turtui įsigytam iki tiek po 2019 m. sausio 1 d.</p> <p>b) Aprašo 2 priedo stulpelis „Nepaskirstoma²“ panaikintas.</p> <p>c) Aprašo 2 priedo 8 komentaro dalis „<i>Jei ūkio subjektas per ataskaitinį laikotarpį suderino ilgalaikio turto vieneto vertę ar dalį vertės, tačiau tokį ilgalaikį turtą buvo pradėjęs eksploatuoti ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, minėto ilgalaikio turto sukauptos nusidėvėjimo sąnaudos patirtos ankstesniais laikotarpiais nuo suderintos vertės dalies (įsigijimo savikainos dalies iš ūkio subjekto lėšų) parodomos šiame stulpelyje (t. y. padidina sukauptą nusidėvėjimą)...</i>“ skirta situacijai, kai ūkio subjektas po 2019-01-01 pradeda eksploatuoti ilgalaikį turtą, tačiau turto vertė teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo suderinta su atitinkamos savivaldybės taryba ir Komisija. Kai ūkio subjektas suderina ilgalaikį turtą su atitinkamos savivaldybės taryba ir Komisija, sukauptos nusidėvėjimo sąnaudos susidariusios nuo įvedimo į eksploataciją dienos iki investicijos suderinimo, parodomos stulpelyje „(ak)“ ir padidina sukauptą nusidėvėjimą stulpelyje „(av)“.</p> <p>d) Aprašo 2 priede sąvoka „reguliuojamosios turto vertės“, pakeista sąvoka „leidžiamos priskirti turto vertės“, o sąvoka „nereguliuojamosios turto vertės“ pakeista sąvoka „draudžiamos priskirti turto vertės“. Aprašo 2 priedo (ai) stulpelyje nurodomas metinis nusidėvėjimas apskaičiuotas nuo turto vertės, kurią draudžiama priskirti reguliuojamai veiklai.</p> <p>e) Nuo investicijų derinimo pradžios t. y. 2003 m. liepos 1 d. Jei investicija suderinta protoliniu sprendimu nurodomas sprendimo numeris ir data.</p> <p>f) Aprašo 2 priedo stulpeliai „Nepaskirstoma²“, „Nenaudojama vertė“, „Kito į reguliuojamojo turto vertę draudžiama įtraukti ilgalaikio turto vertė“, „Turto vertės pokytis dėl perkainojimo“ panaikinti. Vietoje panaikintų stulpelių sukurtas naujas –</p>
--	--

	<p>tik nereguliuojamos veiklos turto vertė ar ir ta, kurią draudžiama priskirti reguliuojamai veiklai?</p> <p>e) Prašome nurodyti nuo kokios datos įsigytam turtui turi būti nurodomi suderinimo data ir nutarimo Nr. (Aprašo 2 priedo (h) stulpelis). Atkreipiame dėmesį, kad iki pirmų bazinių šilumos kainų nustatymo įsigyto turto suderinimo dokumentų arba neegzistuoja, arba dėl pernelyg seno laikotarpio nėra galimybių surasti tai patvirtinančius dokumentus. Be to iki 2008 metų investicijos buvo derinamos ne nutarimais, o protokoliniais sprendimais. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašo 2 priedas yra auditavimo objektas (Aprašo 58 punktas), Komisija turi aiškiau apibrėžti kokioms konkrečiai turto pozicijoms gali ir turi būti nurodomas suderinimo nutarimas.</p> <p>f) Prašome paaiškinti kuo skiriasi turtas nurodomas Aprašo 2 priedo stulpelyje „Kito į reguliuojamojo turto vertę draudžiamo įtraukti ilgalaikio turto vertė“ (r) ir stulpelyje „Nepaskirstoma²“? Ar tai tapachios sąvokos? Taip pat, kodėl atskirai išskiriami stulpeliai „Nenaudojama vertė“ (q), „Nesuderinta vertė“ (p) jei toks turtas patenka po į reguliuojamą turto vertę draudžiamo įtraukti turto sąvoka?</p> <p>g) Prašome paaiškinti kokia Aprašo 2 priedo stulpelio „Metinis nusidėvėjim. (reguliuojamosios turto vertės)“ (ah) paskirtis, nes tolimesniuose skaičiavimuose jis nepanaudojamas ir dalinai dubliuoja informaciją pateikiamą stulpelyje „Sukaupto nusidėvėjimo pokytis (reguliuojamosios turto vertės)⁸“ (ak). Pastarasis stulpelis, atsižvelgiant į priedo komentarus apima ir einamųjų metų nusidėvėjimo dalį. Analogiškai ir dėl stulpelio „Metinis nusidėvėjim. (nereguliuojamosios turto vertės)“?</p>	<p>„Reguliuojamų kainų verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) draudžiamo priskirti turto vertė“. Stulpelis „Nesuderinta vertė“ yra atskirtas nuo dėl kitų priežasčių draudžiamo įtraukti turto stulpelio, kadangi tokia informacija yra reikalinga kainų skaičiavimo metu.</p> <p>g) Aprašo 2 priedo stulpelis (ah) skirtas parodyti tik nusidėvėjimo sąnaudas, o (ak) stulpelyje parodomas sukaupto nusidėvėjimo pokytis (ne tik metinis nusidėvėjimas, bet ir sukaupto nusidėvėjimo eliminavimas nurašant turtą ir pan.). (ah) stulpelis leidžia greitai patikrinti (palyginti) ūkio subjektų metines nusidėvėjimo sąnaudas nurodomas Aprašo 2 priede ir kituose Aprašo prieduose ir matyti ataskaitinio laikotarpio nusidėvėjimo sąnaudas be kitų veiksmų įtakos. Aprašo 2 priedo (ai) stulpelio paskirtis yra tokia pat kaip ir (ah).</p>
3.11.	<p>Aprašo 4 priedas</p> <p>Prašome paaiškinti kam skirtas Aprašo 4 priedo stulpelis „Komisijos nutarimas*“. Pagal Komisijos komentarus, teiktus Aprašo derinimo metu, supratome, kad ilgalaikiam turtui, kuriam Aprašo 4 priede nėra numatyta</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Nutarimo projekto Nr. 1 1.2.9 papunkčiu siūloma patikslinti Aprašo 30.4 papunktis. Jei Aprašo 4 priede ilgalaikio turto vienetams nėra nustatyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio ir Komisijos atskiru</p>

	ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpio, nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpio derinti su Komisija nereikės.	nutarimu suderintų Ūkio subjekto ilgalaikio turto grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpių, tai ūkio subjektas visą ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką turi pasirinkti ir taikyti ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį.
3.12.	<p>Aprašo 9, 10 priedai</p> <p>Prašome paaiškinti kokių tikslu Aprašo 9, 10 prieduose išskiriamas stulpelis „Nepaskirstomosios sąnaudos¹⁴“, jei pagal Aprašo 41 punkto reikalavimus Ūkio subjektui, vykdančiam sąnaudų paskirstymą, draudžiama reguliuojamų kainų verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) priskirti šias nepaskirstomas sąnaudas? Jei jos nepaskirstomos, kaip ūkio subjektas gali atskirti būtent su kogeneraciją susijusią dalį?</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Stulpelis „Nepaskirstomosios sąnaudos¹⁴“ panaikintas Aprašo 6-12 prieduose.</p>
4.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2019-04-12 raštas Nr. 3-549	
4.1.	<p>Siekiant vienodai taikyti teisės akte naudojamas sąvokas, siūlome pakeisti Aprašo pakeitimo projekto 1.2.2 papunkčiu keičiamą aprašo 10.9 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„10.9. nereguliuojamosios veiklos verslo vienetas, kurį sudaro Ūkio subjekto veikla, nereguliuojama pagal Įstatymą arba kitus Lietuvos Respublikos įstatymus (visą reguliuojančiosios institucijos nereguliuojamąją veiklą formuojant kaip vieną paslaugą (produktą), išskyrus išskiriant elektros energijos (produkto) gamybą.“</p>	<p>Atsižvelgta.</p>